

**MALÅ
MÅLÅGE**

Malå kommun

Näringslivsnytt

Malå med allt så nära

- Välkomnande och trygg kommun där utveckling sker.

Malå kommun informerar näringslivet. Sprid gärna informationen i dina nätverk och till dem du tror kan vara intresserad. Tack på förhand.

**Sommartider.
Nu tar vi alla ny sats,
blickar framåt och uppåt!**

Innehåll

- 3 Kommunalråden har ordet.
- 4 Malås Unga i fokus.
- 7 Malå kommun informerar.
- 10 Impulse Radar växer på världsmarknaden.
- 12 Marknand ropar efter trävaror.
- 14 Peter, räddare när olyckan är framme.
- 16 Sarwat gillar verkligen Malåborna.
- 18 Sveaskog - mer än bara träd.22
- 20 Handlarn - Adakbornas egen butik.
- 22 Stegrat intresse för cykel.
- 24 Jennifer gör alla "Wacker".
- 28 Vi tar tempen på handeln.
- 31 Bästa sommartipset.
- 32 Utvecklingsavdelningen informerar och sommarhälsar.

Ljuset i tunneln är inte loket ... det är framtiden.

Mycket av det som händer och sker idag kretsar kring den globala kris som Coronapandemin har lett till. Krisen drabbar hela världen och Malå är en del av världen. Alla verksamheter inom vår kommun påverkas på ett eller annat sätt. Skola, omsorg, näringsliv, handel, kultur, kyrka, idrott m.m. får varje dag möta och hantera konsekvenser av Coronaviruset.

Låt mig först och främst säga att det jobb som utförs av kommunens personal är imponerande. På samma sätt ser vi hur det civila samhället ställer upp när det behövs. Många företag har att i vardagen hantera situationer som knappt någon kunde tänka sig för några månader sedan.

Samtidigt som allt detta sker måste vi titta framåt. Det finns en framtid och en verklighet efter den kris som nu drabbar oss alla på ett eller annat sätt. Min förhoppning är att vi på olika sätt kan dra nytta av att vi är nära varandra. Vi känner varandra, vi hjälper gärna varandra och vi vill skapa förutsättningar för att Malå kommun ska vara ett bra ställe att leva och verka i.

I Malå har vi en ganska speciell näringslivsstruktur. Särskilt om man jämför med våra grannkommuner. Förutom företag som agerar på en lokal och regional marknad så har vi ett antal företag som har världen som sitt område. Inom den kommunala världen har vi snabbt ställt om till att genomföra möten med

hjälp av modern teknik. Med ny teknik skapas också stora möjligheter till företagande i lands- och glesbygd. Många produkter inom såväl industri- som tjänstesektor kan med fördel utvecklas utanför städernas miljöer. Jag tror att ny teknik tillsammans med de livsmiljöer som t.ex. Malå kan erbjuda gör att vi har goda framtidsmöjligheter. I en orolig tid där företeelser som coronapandemin, klimatfrågan, livsstilsvalen, ekonomiska oron m.m. präglar diskussionen kan vår litenhet, vår livsstil, vår trygghet och vår boendemiljö skapa nya förutsättningar

Låt mig avsluta med ett exempel: Jag tror att skidresor till norra Italien kommer att minska kraftigt. Vi har utifrån den analysen stora möjligheter att nu utveckla vår besöksnäring. Vi har stora naturliga förutsättningar. Låt oss använda dem ännu bättre. Ljuset i tunneln är inte loket.....det är framtiden.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Lennart Gustavsson".

Lennart Gustavsson (v)
Kommunstyrelsens ordförande, Malå kommun

Malås unga i fokus. Planer och drömmar om framtiden

Mikael Abrahamsson möter ungdomarna Vilma Landin och Martin Sjölund tillsammans med Anna-Sara Rannerud.

“Vad ska vi hitta på? Jag vet inte. Hitt på nå!”

Känner du igen citatet? Vilka är det som har denna klassiska konversation? Gamarna i Djungelboken så klart!

Påhittigheten och kreativiteten är som störst bland barn och unga. Jag tror på unga människor och vill att de ska tro på sin egen företagsamhet och

Malå kommuns satsning på ung- och företagsam är Sverigeunik. Vi är den enda av 39 projektbeviljade kommuner som använder näringslivsmedel till en anställd ung och företagsam utvecklare. Inför sommaren och hösten kan vi se resultat av satsningen bland annat genom:

Malå Sommarentreprenör
Sommaren 2019 valde 11 ungdomar att starta och driva företag som alternativ till traditionellt feriearbete. Det är fantastiskt! Även inför denna sommar upplever vi att intresset är stort. Även i år kommer sommarentreprenörerna att ha mentorer från nätverket UEM, Unga Entreprenörer i Malå som även fått en utbildning i mentorskap och vars bidrag är ovärderligt i sammanhanget. Tillsammans blir resultat.

Malå Barnmässa
Håll också utkik efter höstens planerade Barnmässa, med syfte att informera om och marknadsföra Malå kommun som den bästa platsen för barn och barnfamiljer. En plats att bo, leva och verka i, en

jag önskar att de unga Malåborna för vår kommun in i framtiden. För att lyckas med detta måste vi arbeta tillsammans, civilsamhälle, privat- och offentlig sektor.

Det är med barn och unga i fokus som vi skapar förutsättningar att bo, leva och verka i Malå.

plats som erbjuder ett gott liv, med allt så nära. Mässan är ett samarbete mellan föreningsliv, näringsliv, kyrkor och Malå kommun. Tillsammans blir resultat.

Här finns jobben
För 5e året i rad kör vi Här finns jobben mässan, med unga vid spakarna. Ungdomar i elevrådet igår i arbetsgruppen. Tillsammans med näringsliv, företagarrorganisationer och skola blir resultat.

Nya förskolan är ett annat exempel där Malå Kommun prioriterar barn. Jag ser framemot en lösning för förhöjd kvalitet och stora samordningsvinster. Delaktighet har varit genomgående i processen och är det fortfarande. Den 9 juni startade verksamhet i de nya lokalerna och jag ser fram emot att vi kan avsluta projektet den 1 januari 2021.

Kulturskoleverksamheten i Malå kommun är också den unik i regionen, nya lokaler, breddat utbud och avgiftsfri verksamhet för stimulerande av ungas kulturella och

kreativa utveckling. Tillsammans med andra verksamheter och föreningslivet bidrar det till goda resultat och ett attraktivt Malå.

Landsbyggsdagen är ett samarbete mellan Malå, Norsjö och Skellefteå kommun. Nu tar vi nya grepp med ett klart ungdomsfokus. Med unga feriearbetande landsbyggsutvecklare i samtliga tre kommuner riggas ett program, både av och för unga.

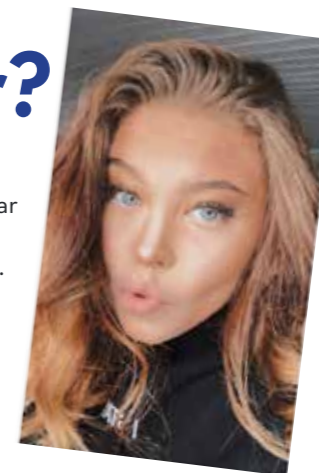
Barn och ungdomar är framtiden i Malå kommun! Tillsammans måste vi av den anledningen prioritera inkludering och delaktighet!

Mikael Abrahamsson
Kommunstyrelsens förste vice ordförande,
Malå kommun

Svar på frågan: Vad gör du om tre år?

Olivia Isacson, 17 år, Malå

- Jag gissar på att jag bor i Malå i en lägenhet. Jag har börjat jobba eller också har jag startat eget. Jag vill nog också åka ut på resor, vara reseledare en period. Men sedan, när det är dags för att bilda familj, då vill jag bo i Malå. Det är ett ställe där jag tror att det är bra för barn att växa upp.

Abbas Akhlaghi, 23 år, Malå

- Jag kommer att bo kvar i Malå och jobba här. Enda anledningen till att jag ska flytta härifrån är om jag beslutar mig för att plugga eller får annat jobb. Jag skulle kanske vilja ha ett jobb med bra arbetstider, bra inkomst. Jag har jobbat inom vården en tid, fast nu jobbar jag på ICA. Jag är så tacksam för allt jag fått i Sverige.

Thomas Jonsson, 25 år, Rentjärn

- Jobbar väl någonstans, i norra Sverige, inte alltför långt hemifrån hoppas jag. Gärna hos någon organisation som jobbar med mänskliga rättigheter. Sida, Amnesty, Civil Rights Defenders eller något liknande. Hoppas på att ta mig in på en master i Mänskliga Rättigheter. Den vill jag väldigt gärna in på.

Jennifer Johannesson, 26 år, Malå

- Ja du... det vet jag inte. Jo: Om tre år har vi två barn, då är vi en större familj och så har vi sparat ihop så att vi kan resa långt, USA är drömmålet. Jag hoppas förstås också att mitt företag blomstrar, kanske har jag fått en kollega också. Det vore trevligt. Jag hoppas också att jag får möjlighet att inspirera och peppa andra. Och förstås att mina kunder fortsätter strömma in. Att allt positivt som jag upplever nu håller i sig.

Per-Jonas Rannerud, 26 år, Lainejaur

- Jag hoppas att förutsättningarna finns kvar så att jag kan få bedriva renskötsel på heltid, att kunna leva på det. För mig är det viktigt att renskötseln finns kvar som näring dels på grund av tradition, och för kulturens skull. Den är en central punkt i mitt liv. Förhoppningsvis har jag familj - om pusselbitarna faller på plats. Jag tar en dag i taget.

Malås unga i fokus. Planer och drömmar om framtiden

Svar på frågan: Vad gör du om tre år?

Molly Lindner, 18 år, Malå

- Mina planer är att läsa vidare på någon högskola och utbilda mig vidare. Då bor jag nog inte här, men kan tänka mig att flytta tillbaka i framtiden. Jag har inte bestämt inriktning ännu, men kanske lutar det mot utbildning inom sociologi eller psykologi. Men jag vet inte ännu var jag hamnar.

Louise Sjölund, 25 år, Malå

- Jobbar i hemtjänsten. Jag trivs bra där. Jag hoppas att vi bor kvar här och att familjen mår bra och att samhället utvecklas. Min sambo jobbar på Setra, jag hoppas att han får jobba kvar där. Men han har också kompetens som bergarbetare, så Kribergsgruvan finns ju som back-up. Vi bor kvar i vårt hus, och trivs. Det är min vision av tre år framåt.

Julia Jonsson, 19 år, Rentjärn.

- Då studerar jag, kanske till civilingenjör. Inte helt glasklart än, men jag siktar på det. Om jag flyttar tillbaka beror på hur det ser ut med jobb, och kanske inte direkt efter jag är klar, men efter några år, när man fått lite grund, kan chansen absolut finnas.

Victor Stenmark, 27 år, Malå

- Är jag pappa till fyra barn (har redan 2 bonusbarn). Då har jag även utvecklat mitt företag ännu mer. Förhoppningsvis har det tagit riktig fart då.

Maja Renström, 21 år, Gamla Aspliden

- Jag går fortfarande i skola. Min utbildning är fem år. Om tre år är jag förmodligen i Kiruna, förhoppningsvis

Zeb Strömberg, 15 år, Malå

- Då går jag andra året i gymnasiet, jag vill gärna gå natur, men vet inte var det blir. Efter gymnasiet? Ja, jag kommer förhoppningsvis att studera vidare. Jag säger inte att det är uteslutet att jag återvänder till Malå när jag är färdigutbildad, det beror ju helt på vilka möjligheter som finns för det yrke jag kommer att ha. Det kan hända mycket på tre-fyra år. Och Malå kan se annorlunda ut då. Större eller mindre. Svårt att veta.

Ludvig Nystedt, 14 år, Malå

- Då är jag 17 år och går gymnasiet i Umeå, och hoppas och drömmer om att gå volleyboll-gymnasiet, men om jag inte tar mig in där, eller kanske inte är lika intresserad som jag är i dag, då skulle jag vilja bli arkitekt.

Tove Bäckström, 24 år, Malå

- Jobbar på Nilaskolan. Det är planen. Nu vet jag ju inte om Malå kommer att ha plats för mig, det beror ju förstås på Malås ekonomi. Men jag hoppas, för jag vill verkligen ha möjlighet att bo kvar.

Ludvig Stenlund, 24 år, Malå

- Då hoppas jag verkligen att jag fått tag på ett hus utanför Malå och förhoppningsvis skaffat ex antal hundar. Kanske också skoter, fyrhjuling och grejer. En mindre maskinpark har jag nog skaffat mig.

Natali Lindholm, 26 år, Malå

- Jag gör nog samma saker som nu. Det är svårt att veta, men gissar att jag bor kvar. Håller på med hästar och hoppas att jag har samma jobb

Naija Amiri, 20år, Malå

- Då är jag färdig frisör. Det är ju mycket svårt att starta egen salong eftersom det behövs mycket pengar till det. Jag kan tänka mig att jag jobbar hos någon annan frisör innan jag startar eget. Eller kanske något annat. Beror på hur tur jag har.

Henrik Sjölund, 18 år, Svedjan

- Jag bor i Malå. Jobbar med maskiner, eller något annat som jag i dag gillar. Jag är positiv till mycket, så det är svårt att säga. Och om jag tänker tre år framåt så tror jag inte att samhället hinner utvecklas så mycket på den tiden, men kanske på fem år. Det är många investeringar som måste göras för att vi ska komma framåt. Simhall, ishall, slalombacken, campingen och hotellet. Sådana grejer måste få en upprustning och det krävs ju mycket pengar för det. Men jag tror på en sådan framtid. Men först måste man lösa problemen, sedan utveckla samhället. Jag kan också kanske tänka mig en framtid som lokal politiker, jag har många tankar och åsikter redan nu, så det är inte omöjligt.

Malås unga i fokus. Planer och drömmar om framtiden

Svar på frågan: Vad gör du om tre år?

Barwaqo Abdullahi, 19 år, Malå
- Då är jag färdig undersköterska och får jobba som det. Kanske till och med att jag har gift mig och skaffat familj och skaffat egen lägenhet. Jag vill inte ha så många barn, kanske bara fem. För en somalisk familj räknas fem barn inte alls som så mycket. Själv har jag åtta syskon. Det är dröm för mig att det ska bli så.

Jonas Persson, 27, Malå

- Jaa, jag håller väl på med samma sak. Verkar i Norrbotten och Västerbotten på olika jobb. Och jag hoppas kunna vara i stugan så mycket som möjligt.

Lars Stenlund, 23 år, Släpträsk

- Förhoppningsvis fortsätter jag med renskötsel. Jag bor i Släpträsk. Familj? Njæ, det är osäkert. Men omöjligt är det förstås inte.

Anna Åström, 23år, Malå

- Bra fråga. Jag hoppas att jag kan jobba kvar som nageltherapeut, kanske till och med på heltid. Jag gör ju också kosmetisk fotvård, så jag har ju som två tjänster i en. Alla säger att det behövs här i Malå. Jag gör konstnaglar som nageltherapeut, och jag gör spa-pedikyr, även kallat kosmetisk fotvård och det är ju allt från scrub till klippa naglar och ge massage. Jag hoppas att jag lyckats marknadsföra mig tillräckligt bra för kundunderlaget ska räcka för mig att få vara kvar.

Agnes Roslund, 17 år, Nåda

- Förhoppningsvis går jag folkhögskola någonstans, eller gör något annat där jag får spela gitarr och hålla på med musik. I vilken form vet jag inte, det kan bli var som helst i Sverige. Efter det? jag tror inte på kort sikt att jag kommer bo i Malå, möjligen framöver då om jag vill skaffa familj. Men som sagt, musiklivet i Malå är inte det bästa, det finns inte så många möjligheter, så ...

8

Tove Lundmark, 19 år, Adak.

- Jag jobbar väl. Vart, tja kanske kring Adak, Malå, gissningsvis. Det jobb som jag trivs bäst med får styra mitt val. Sitta i en skogsmaskin, det kommer jag absolut att göra. Det är ett självständigt jobb med massor av uteliv. Det är toppen för mig. Helt underbart.

Khaalid Ahmed Casayr, 20år, Malå

- Då bor jag här i Malå. Jag har många planer. Först att ta körkort, sedan vill jag utbilda mig. Jag vill bli undersköterska. Jag tycker om att hjälpa andra människor

Linn Fjellner, 22år, Malå

- Är klar med min utbildning som hästfysioterapeut, jobbar halvtid med hästmassage och halvtid med fotograferingen, och att jag bor runt Malå/Adak någonstans.

Michael Bischof, 21år, Krongård

- Om man ändå kunnat se det! Förhoppningsvis har jag börjat bygga upp min egen gård.

Josefin Stenberg, 20 år, Malå

- Då hoppas jag att jag pluggar. Jag är fortfarande i Malå för jag pluggar på distans. Eller kanske i Skellefteå.

Vi tror på unga människor och vill att de ska tro på sin egen företagsamhet! Har du idéer och/eller vill vara med och utveckla Malå, kontakta Anna-Sara Rannerud, Ung och Företagsam utvecklare, e-post anna-sara.rannerud@mala.se

Ta del av de fullständiga intervjuerna på Facebook!

Samtliga foto: privat

ImpulseRadar i Malå - erövrar världen med sina GPR-system*

*GPR (Ground Penetrating Radar) = Markradarsystem

För fem år sedan. En handfull ingenjörer och tekniker i Malå, med lång erfarenhet av olika markradarsystem, slår sig samman för att tänka nytt och satsa allt i en världsomspännande men smal bransch. Idag arbetar 23 anställda i ImpulseRadar och försäljningen pekar rakt uppåt.

Orderstocken under det första kvartalet är det högsta någonsin och omsättningen sätter nya rekord. Även framgent ser det mycket positivt ut, berättar Bernth Johansson, CTO (Chief Technical Officer), vid ImpulseRadars utvecklings- och produktionsanläggning i Malå.

Under försommaren lanserar ImpulseRadar en ny bearbetnings- och visualiseringsprogramvara för sina markradarprodukter.

- Efterlängtat av användarna och vi räknar med att den kommer kraftigt att öka efterfrågan av våra produkter världen över, säger Bernth Johansson.

Det råder ett koncentrerat och dämpat lugn i monteringsalen hos markradarföretaget ImpulseRadar. Här sitter personal lutade över arbetsbänkarna i färd med att montera den avancerade utrustningen i de olika GPR-systemen. På bara några år har företaget seglat upp som en av spetsaktörerna på en världsomspännande marknad som ständigt växer vad gäller tillämpningar som markradar kan användas till.

Inte ens coronan har påverkat er?

- Inte alls än så länge, bekräftar Bernth Johansson. Vi har haft lite högre sjukfrånvaro, intermitterande, men det har inte

påverkat vår produktion. Orderingången är stabil.

Fem år sen start. Är ni etablerade nu?

- Vi arbetar inom en ganska speciell bransch med ganska avgränsade tillämpningar. Det finns en handfull företag i världen som leder utvecklingen och som har köparnas ögon på sig. Vi har ganska snabbt fått genomslag på våra produkter och de lösningar som vi utvecklat. Ryktet har spridit sig snabbt bland köparna runt världen att vi levererar bra produkter.

Många i ImpulseRadars ledning är ju kända i branschen och har ett gott rykte?

- Att vi verkat i GPR-miljön under lång tid har naturligtvis varit en fördel. Det här är ju en nischbransch, vi träffas på mässor runt världen, knyter kontakter som ofta blir långvariga och hänger med när man som vi antar nya utmaningar..

Mycket har varit nedstängt det senaste kvartalet.

- Vi har inte märkt det på orderingång, men däremot kan vi inte vara ute på resor, kundbesök, mässor och folk kan inte komma hit. Vilken påverkan det får på längre sikt kan vi inte sja om.

- Naturligtvis en fördel om våra återförsäljare kan besöka oss här. Det kan vara kul att bjud hit dem.

För många är det både exotiskt och lite exklusivt att vårt

företag finns långt i norr, i Lappland.

- Malå, eller internationellt **Mala** har under åren varit ett inarbetat namn och begrepp som varit synonymt med markradar och andra ledande produkter.

Var i världen finns ni representerade?

- Vi bygger och utvecklar vårt nätverk kontinuerligt. Just nu har vi kontor/dotterbolag i tre världsdelar, Asien, Europa och Nordamerika. Expansionen är en process som pågår hela tiden i takt med att kundintresset ökar för våra markradarsystem.

Ni växer även här hemma?

- Stämmer. Nu är vi 23 personer anställda i Sverige. Den stora ökningen är i Malå, men vi har även kontor i Umeå.

- Vid Umeåkontoret finns fyra anställda. En innesäljare, en marknadsassistent och två produktutvecklare.

- Den huvudsakliga anledningen till satsningen i Umeå är att vi inte kunnat rekrytera just dessa yrkeskategorier till Malå. Det är stor skillnad att kunna hitta spetskompetens att anställa till Umeå.

Om vi söker en specifik yrkeskompetens till Malå så får vi kanske bara någon sökande, medan vi i Umeå senast hade drygt 30 intresserade till tjänsterna.

Nackdelar med att ha företaget delat?

- Vi har ingen önskan att helt och hållet skilja produktion från produktutveckling. Det finns uppenbara fördelar och vinster med att ha dessa tätt knutna och på samma ställe. Skulle det ex. råka bli ett systemfel så får man en direkt respons i produktionslinan och kan snabbt åtgärda det, menar Bernth Johansson

- Däremot gör det ingen större skada att ha specifika delar av t.ex. produktutveckling på annan ort. Här spelar som sagt rekryteringsmöjligheterna ibland en

avgörande roll.

Ni har ett produktsortiment inom GPR.

- Stämmer. Vi har valt att koncentrera oss mest på produkter för geologi, geoteknik, och markundersökning = Utility Locating. Ett mittsegment med den största användbarheten. Det ger oss fördelen att vi till stor del kan ha gemensamma programvaror och elektronik och därigenom slipper underhålla många produktlinjer

Nya produkter på gång?

- Vi lanserar inom kort en 3D processeringsprogramvara som är intressant och unik i sin enkelhet. Lättanvänd, tar snabbt stora datamängder vilket är viktigt och något som marknaden efterfrågar.

Coronapandemin, vilka åtgärder gör ni?

- Vi följer de allmänna restriktionerna om handtvätt och har undvikit att ta emot besökare. Personalen är hemma om de känner sig hängiga men glädjande är det inte hänt ofta. Däremot ställde vi in vårt 5-års firande och har dragit ner på andra aktiviteter.

Om det blir långvarigt?

- Vi har en planering för det. Sen några månader har vi börjat jobba mer med digital marknadsföring mot våra marknader för att inte hamna i "skuggan".

Tror du att Coronan kommer att betyda ändrade inställningar på var folk vill bo, leva och verka?

- En filosofisk fråga, men kanske. Pågår det här länge så kanske vi kommer att ändra våra beteenden och värderingar. Framtiden får utvisa konsekvenserna.

Du har verkat länge i Malå. Kan du märka några förändrade attityder till företagande i kommunen?

- Det har varit en stegrad aktivitet de senaste 3-4 åren i kommunhuset. Jag

BERNTHs sommertips...

- Malån med sitt strömmande vatten nedströms Strömfors är ett av sommarens måsten. Utmanade och bra fiske i omväxlande forssträckor för en amatör som jag.

märkte inte förut att man hade det här intresset att besöka och bjuda in oss att delta på olika marknadsföringsdagar och besök på exempelvis universiteten. Det är positivt och kan öppna ögonen för folk vilka möjligheter som orten Malå och företagen har att ordna bra, tryggt boende och ett utmanande yrkesliv.

Framtiden för Impulse Radar?

- Den ser ljus ut. När vi ökar omsättningen så blir det förstas mest inom produktionen som vi kommer att behöva mer folk. Sen får vi se hur vi lyckas rekrytera, vilket är en öppen fråga. Förutsättningarna finns och vi tror på en utvecklad och expanderande verksamhet här i Malå, slutar Bernth.

Marlene är nöjd. Pandemin har bara haft en en marginell påverkan

Timmerupplägget är fyllt av nyhuggen tall. På sågområdet står travar av sågade produkter, inplastade och färdig för leverans.

För platschefen vid Setras såganläggning i Malå, Marlene Bergström, har det varit en annorlunda vår i coronapandemins kölvatten. Omsorg om personal och oro kring konjunkturen har funnits där. Men exporten har hämtat sig och sverigemarknaden går som tåget. Det finns trots allt en ljusning i sikte.

- Vi har just gjort en omställning där vi dragit ner ett skift och anpassat produktionstakten till en lägre nivå. Det var planerat sen tidigare och har inget med den grasserande pandemin att göra, berättar Marlene Bergström.

Hur har coronapandemin påverkat Setra i Malå?

- Några har varit hemma med influensasymptom, men inget som allvarligt stört produktionen. Däremot har vi märkt effekter kring försäljning och leveranser.

- Till en början blev leveransflödena främst till Asien påverkade. Vi hade inte samma volymer och containrar i leveranserna. Det har varit lite olika coroneffekter på skilda delar av världsmarknaden. Först Asien, sen spred det sig allt närmare Europa. Vår leveranstakt har ändrat sig, följt smittspridningen och hur länderna agera. Om det varit karantän eller permitteringar i länderna. Vi har ändå haft ett bra flöde av våra leveranser så det har inte varit några omvälvande förändringar för oss.

Inhemsk marknaden, hur har den påverkats?

- Den har i stort varit helt oförändrad och väldigt positiv. Vi har sett tendenser att många permitterade passat på att bygga om hemma. Våra hyvlade produkter, som mestadels går till Norge och övriga Skandinavien, har varit väldigt efterfrågade på hemmaplan.

Börjar några länder öppna upp sig nu?

- Ja och då främst i Europa. I Spanien, Tyskland och Italien börjar köpare och återförsäljare åter ta kontakt och prata affärer. Så vi hoppas att det snart gör att vi får tömma lagren.

Har ni känt av störningar hos era egna leverantörer?

- Nej, vi har haft jättebra tillgång till komponenter och material för att kunna upprätthålla produktionen. Det vi känt av är att servicepersonal haft restriktioner och att vi fått planera riskerna för drift utifrån olika säkerhetsnivåer. Men vi ligger naturligtvis också på lager av reservdelar.

Snart sommarstängt för underhåll.

- Stämmer. Istället för ett planerat två veckors semester-

stopp blir det nu tre veckor. Vi går ner på halvfart veckan före och efter stoppet. Vi stänger timmerplan v. 27. Sågen stängs ner v. 28 och justerverket v.29. Då står våra service-entreprenörer på tårna för att komma in.

Hur ser det ut inför hösten?

- Vi har bra med timmer. Målsättningen är att dra ner på lagret för att bibehålla kvalitén och det är goda förutsättningar för att kunna göra det. Sen börjar det låta mer positivt och finns tecken på att marknaden ska ta fart och att efterfrågan ökar efter sommaren.

Kommer det att finnas behov av personalrekrutering?

- Vi genomförde omställningen till 2-skift första maj och nu ska vi klämma och känna på den nivån ett tag.

Hur kommer Agenda 2030 att påverka er?

- Vi jobbar både centralt och lokalt med våra klimatmål och har väldigt tydlig planering och arbete kring hur vi ska kunna bidra med det. Sen är det en lång process naturligtvis för att få bättre koll och främst följa upp och mäta

driften på projekten.

Energifrågan står i fokus för oss. Hur mycket värme förbrukar vi i våra torkar? Är de tätade för att minimera spill? Kan vi påverka vår elförbrukning? Hur förbrukar vi plast till våra virkesleveranser, finns det alternativ eller kan vi minimera nivån på användningen? Det ligger en massa spännande frågor på bordet, konstaterar Marlene.

Det pratas om ett bensin- och dieselförbud om 10-15 år. Hur skulle det påverka er?

- Det är en större fråga än att diskutera enbart på en lokal nivå. Vi blickar framåt och har börjat titta på batteridrivna truckar. I våra leverantörsled ser man över hur transportörerna kan utnyttja andra drivmedel.

En fossiloberoende fordonsflotta till 2030. Är det realistiskt här i norr?

- Alltså, det är jättesvårt att säga, men det hade ju varit önskvärt ur klimatsynpunkt.

Framtid. Ljus eller skymning i tunneln?

- Den känns väldigt positiv här i Malå. Den produktion som vi planerar för är långsiktig och den marknad som vi känner av kommer inte att acceptera en lägre produktionsnivå än den vi har idag.

Ni har ett nytt kontor med en stor och tom fabrikslokal i huset. Vad händer där?

- Setra har gjort stora investeringar i vidareförädling i Långshyttan i Dalarna. Främst i segmenten korslimmat och komponentproduktion för fönster och dörrindustrin. Satsningarna på en produktion av paneler för byggmaterialhandeln är lite oviss och vi har i nuläget valt att parkera de planer vi har för just Setra i Malå. Vad som framgent händer med vår tomma f.d. IKEA-lokal är inte officiellt ännu.

Er huvudägare Sveaskog är starkt lokalt förankrade i Malå. Hur är samarbetet?

- De har stor markinnehav här och i inlandet och är vår största råvaruleverantör. Samarbetet är bra, allt från chaufförsnivå på timmerplanen till koncernledningsgrupper. Vi driver förbättringsgrupper i olika frågor och allt går lite hand i hand.

Samarbetet med kommunen och Utvecklingsavdelningen?

- Den är bra, viktiga ämnen som diskuteras. Nödvändigt att vi har en gemensam strategi i hur vi ska behålla kompetensen i kommunen. Vi har flera stora och betydelsefulla företag i Malå och Utvecklingsavdelningens ambition med samverkan är utmärkt.

MARLENES sommartips...

- Vi har ett fantastiskt fint landskap längs våra älvar. Passa på att besöka, sitt ner vid vattnet och bara njut.

Yrkesvalet var självklart för Peter Kunosson

Äpplet faller inte långt från... Ja, i fallet Peter Kunosson stämmer det helt och fullt.

Passionen för motorer, att meka med bilar och att köra stora fordon finns i rakt nedstigande led - från farfar Bertil till pappa Jocke och så Peter.

- Det är nog sant, skrattar Peter när vi träffas för en pratstund och fotografering kring hans företagande och framtid.

- Jag började redan som liten att hänga med pappa i hans verkstad och ute på bärgningar. Följde sen med när jag kunde kravla mig upp i hytten och allt eftersom jag växte försökte jag väl göra någon nytta när jag följde med. Jag var väl också i vägen för farfar när han mekade och rustade upp sina gamla Volvo-pärlor, berättar Peter och skrattar åt minnena.

Idag, 23 år ung, sköter han Malådelens den bärgningsrörelse som pappa Jocke under åren byggt upp och som idag även omfattar stationsdepåer i Umeå, Lycksele och i Slussfors längs E12:a, upp mot gränshjällen.

Hur gick det här till?

- Det var väl nästan förutbestämt. Efter grundskolan gick jag fordonslinjen i Arvidsjaur och på examensdagen blev jag direkt in i firman, **Kunossons Bil & Maskin**, på heltid. Idag är vi sex stycken här i Malå som arbetar med bärgning, bilservice och uthyrning av entreprenadmaskiner. Vi har bland annat, paddor, saxlift, teleporterlyft, grävmaskin och grusbil. Vi har försökt bredda verksamheten för att få full timteckning under arbetsveckan.

Ni är numera ansluten till MECA-bilservice.

- Stämmer. Vi startade bilservice för ett år

sedan och har anställt en ung malåskille som är utbildad bilmekaniker. Intresset har ökat och kunderna har börjat få upp ögonen för den servicen. Genom att vi är med i MECA-kedjan får vi snabb tillgång till reservdelar och kan nyttja deras servicesystem.

Vilka krav ställs på ett bärgar företag?

- Personalen måste ha C-körkort, YKB (yrkeskompetensbevis) och känna till miljöregler och bestämmelser. Vi är tre i företaget som kör bärgarna och vi har en handfull fordon för olika uppgifter. För att klara extrema situationer med större fordon finns två tungbärgare som kan komplettera varandra när så krävs.

Vilka perioder är mest tuffa?

- Vintern, januari till slutet av april är mest utmanande. Snö, kyla och isiga vägar. När turistsäsongen drar igång i mitten av juni till slutet av september, kommer nästa hektiska period med allt från punka till håll i kylare eller husbilar som kört av vägen. Språksvårigheter och uppstressade kunder ska man kunna hantera. Men oftast är folk trevliga och uppskattar hjälpen. Vi kommer ju som räddare i nöden.

Det finns väl en baksida också?

- Att stiga upp mitt i natten kan ibland vara tungt och det blir LÅNGA DAGAR, 24-7 jour. Sen har vi de allvarligt olyckorna med personskador. Det sliter och ibland sitter bilderna kvar länge på näthinnan.

Har coronatiden förändrat ert arbete?

- Det märks faktiskt en del. Det är inte lika mycket folk som är ute på vägarna och de utländska lastbilschaufförerna har minskat liksom turisttrafiken. Men fortfarande händer missöden och olyckor.

Oscar Bergström är nyanställd bilmekaniker i MECA-verkstaden hos Kunossons Bil & Maskin i Malå

Tillämpar ni några restriktioner?

- Ja, tidigare har vi som en service kunnat ta med kunderna i hytten och låter dem åka med oss till en verkstad eller biluthyrning. Nu får vi istället hjälpa dem att lösa transporten på annat sätt.

- De flesta är ju medvetna om situationen och förstår de nya bestämmelserna men vissa blir faktiskt lite sura och upprörda.

För 6 år sedan köpte ni gamla Safac/Rydéns kistfabrik. Vad finns det där nu?

- Just nu hyr vi ut största delen till vinterförvaring av husvagnar och båtar. Vi har även byggt om och inrett lokalen med garagefack med storportar som vi hyr ut till mindre företag och privatpersoner för kortare och längre tid.

Fler planer för lokalerna?

- Det verkar finnas ett behov av den här uthyrningsformen. Nu ska vi gå igång och bygga och inreda ännu fler stora och mindre garage. Efterfrågan från hobbymekaniker och nyuppstartade företag att snabbt kunna hyra in sig någonstans till en rimlig kostnad känna bra att kunna möta. Det finns stora ytor och gott om plats att utveckla och jag ser ett område som ska präglas av liv och rörelse.

Du är ung och leder ett växande företag. Hur stöttar pappa och du varandra?

- Vi ringer varandra ganska ofta för att prata om olika saker. Ibland måste man slå en extra signal också för att få ett råd.

Har du någon mentor?

- Pappa förstås. Sen har jag ju alltid Tobbe att bolla mot. Torbjörn Lindh är en kompetent och mycket erfaren anställd. Han har svar på det mesta och är min högra hand, en riktig stöttepelare,

PETERs sommartips...

- Jag tar nog raggarbilen och kör ut på lite cruising. Köra vattenskoter ute på Malån är en annan trevlig syssla som jag varvar med lite fiske.

Har du gått några chefskurser?

- Nej, det har aldrig blivit tid till det. Jag har bra personal, kan rådfråga och kan lyssna till mina föräldrars råd. Det har räckt hitintills.

Vilka kontakter har du haft med kommunen och utvecklingsavdelningen?

Inte många. De har varit hit någon gång och verkar intresserade, Känns bra att både tjänstemän och politiker håller sig ajour med företagande i Malå

Framtidsplaner

- Utöka och fortsätta med det här, slutar Peter Kunosson och äntrar "Storbärgarn".

Peter Kunosson i samtal med Torbjörn Lindh kring planerna på en fortsatt expansion av lokalerna

Sverige och Malå har gett mig så mycket

Han är född i Kurdistan. Ett konfliktområde med ett frihetsälskande och stolt folk som i generationer slitits mellan stater och maktkamper. Där finns fortfarande hans föräldrar och en stor del av hans släkt.

Sarwat Matai kom till Sverige 1992. Hit hade flera ur hans stora släkt anlät tidigare som flyktingar från stridigheterna. Liksom dem sökte Sarwat en möjlighet att bygga en ny, fredlig framtid i landet långt i norr. Idag som svensk medborgare sammanfattar han sina år i Sverige och i Malå.

- Jag älskar Malå och folket här. Jag fick chansen att leva ett nytt liv i frihet och har fått så mycket av landet och människorna här.

- Jag är glad att jag kan vara med och utveckla samhället som ett sätt att betala tillbaka för allt.

För ungefär femton år sedan kom Sarwat till Malå. Han lämnade Jokkmokk där han under några år drivit en egen pizzeria för en anställning vid Byblos. När dåvarande ägaren "Ferri" beslutade sig för att flytta med sin familj till Skellefteå (där han idag sen många år framgångsrikt driver restaurang och café CarlViktor) fick Sarwat chansen att köpa pizzerian i Malå.

-Jag hade arbetat hos Ferri i fyra år när jag fick erbjudandet att ta över och det har jag aldrig ångrat, säger Sarwat.

- Malå har passat mig perfekt. Liten ort och trevliga människor/kunder som alltid ställt upp om jag behövt ett handtag. Jag älskar Malå och vill vara med i samhällsbyggandet.

Coronan har slagit till. Hur påverkar det pizzerian?

- Liksom för många andra företagare har också jag blivit påverkad. Vi har färre lunch- och kvällsgäster än normalt. Däremot har hämtning av pizza ökat och det är något vi under den här coronaperioden absolut föredrar.

Har ni gjort något speciellt säkra för kunderna?

- Självklart, all personal har handskar och vi fokuserar på att tänka på hygienkraven i alla moment. Handsprit för både personal och besökare finns förstås framme.

- Vi städar noga alla utrymmen, torkar dörrhandtag och ser till att hålla avstånden. Servering vid borden för de som vill istället för hämtning vid disk.

Har personalen fått några speciella regler att följa?

- Absolut, känner de sig det minsta sjuka ska de stanna hemma.

Hur uppträder kunderna?

- De tar hänsyn och visar respekt. När kunderna ringer för att beställa pizza så tidslägger vi också hämtningen så att det inte ska behöva bli några onödiga möten vid disken. Allt för att försöka minska kontakter och eventuell smittspridning.

Du har under vintern satsat på ett Minilivs. Varför?

- Det är många av våra invandrare i Malå som saknar varor som de var vana vid från hemländerna. Grönsaker, frukt, torrvaror, kryddor och konserver. De har åkt till Skellefteå, Lycksele och Umeå för att kunna handla sina favoriter. Det blir långa dagar, många av dem har inte bil och får åka buss och trixa för att nå butikerna. Så min lilla satsning är uppskattad-

Hur har det tagits emot och vilka besöker butiken?

- Många av våra invandrare känner sig hemma och för de "vanliga" ortsbor som kommer in får vi berätta om smaker och användningsområden för de mer ovanliga produkterna de undrar kring. Idag är svenskarna så beresta och vana vid främmande smaker och de vågar också prova nytt. Det blir givande möten kring mat och tillagning och när de väl fått smak på produkterna så kommer de tillbaka och handlar mer.

- De tycker generellt att det är ett spännande utbud av färskvaror, kryddor och smaker från Mellanöstern.

Prisbilderna är lägre, varför?

- För att hålla nere kostnaderna har vi slimmat verksamheten med kortare öppettider och oftast bara en personal i butiken. Vi måste tänka på att många kunders ekonomi är begränsad. Jag själv kan faktiskt tycka att påslagen ibland är ganska saftiga i de vanliga större butikskedjorna,

Du hyr Düngershuset vid Storgatan. När öppnar du där?

- Jag hoppas att snart kunna flytta upp restaurangen och pizzerian dit. Lokalerna är fräscha och ljusa och det blir bra för Malå att huset fylls med verksamhet. Läget är bra och det kommer att liva upp Storgatan. Många har undrat varför jag vill flytta. Idag tycker jag att Storgatan börjar bli lite ödslig. Jag vill väcka upp den. Vi kommer att ha lite kaféserving och ett hamburgeri som komplement till pizzerian och restaurangen. För lokalerna vi lämnar har jag lite planer, men det är inget jag vill gå ut med nu-

Vad är viktigast för dig i din roll som egenföretagare?

- Att skapa ett levande samhälle. Jag har fått så mycket av Sverige och Malå och vill på mitt sätt bidra och vara med och utveckla. Jag vill vara en av alla

invandrare och flyktingar som vill kunna se tillbaka och säga att jag var med och bidrog.

Vad tror du coronatiden kan komma att betyda?

- Kanske att vi får en annan syn på tillvaron och vad vi betyder för varandra.

Något vi kan göra i sommar?

Hålla Storgatan och Torget fräscht och välkomnande för oss och de som besöker Malå.

Hur tycker du kommunen och Utvecklingsavdelningen agerar för företagen?

- Personligen har det hjälpt mig mycket. De tar sig alltid tid att ge råd och förklara när man stöter på frågor som man själv inte behärskar. De stöttar och marknadsför oss företagare och ger oss möjlighet att träffas och prata i olika forum.

-Och jag vill verkligen tacka för att de när jag öppnade Minilivs kom och uppvaktade mig med en blomma. Det var uppskattat.

Tills sist ett litet minne...

- Som sagt jag gillar Malå och Sverige och det tror jag att mina släktingar i Sverige och i Kurdistan efter alla år nu börjat förstå. - En gång när jag hade besök av mina systrar och de skulle åka såg jag att en av dem gick undan och grät. Varför? Jo hon tyckte att jag verkade vara så ensam här. Inga vänner bara jobb.

- Nej jag är inte ensam. Jag har aldrig känt mig som en invandrade här i Malå, kunde jag trösta henne med. Här är dörrarna alltid öppna för mig, jag har vänner och de flesta ställer upp och ger en hjälpande hand när det behövs. Det är Malå i ett nötskal!

Jag tror att min syster berättade om händelsen för min mor och att hon kunde trösta sig med att hennes son har det bra i Malå.

- Så tack Malå för vad ni gjort för mig under åren, slutar Sarwat.

SARWATs sommartips...

- Att med båt få åka ut en kväll när Malå ligger spegelblank och få en rofylld och avkopplande fiskestund - det är för mig en höjdpunkt och ger livskvalité.

Expediten Mariam Lou visar en vara för Olav Stenlund med dottern Lovelia Renling Stenlund

Sveaskog största skogsägaren i Malå

Tord Karlsson, avverkningsledare t.h. och Ulf Jonsson produktionstekniker vid Sveaskog i Malå med arbetsområde från fjäll till kust.

Malås största skogsägare är också Sveriges största skogsägare. 1999 bytte staten till sig 100% av ägandet av Sveaskog från Assi Domän, tidigare Domänverket. Mellan 1920-1952 satte revirjägmästaren Joel Wretlind för alltid Malå på kartan genom sina djärva och nytänkande försök med förnyring av kalhyggen genom fröträd efter hyggesbränningar. En omstridd pionjär fick 1947, när gräddan av skogsfolk samlades i Malå och häpnade fick se resul-

taten av hans 20-åriga omstridda experiment sin revansch. På ytorna växte frodig ung tallskog. Joel Wretlind hyllades efter detta av skogsetablissemanget i Sverige och blev bland annat kallad för "Kalhyggets profet". Malå har sedan dess blivit ett årligt exkursionsmål för skogsfolk, forskare och studerande vid universitet. Vad man än anser så lever hans idéer kring förnyring kvar i dagens rådgivning.

Vid Malåkontoret, det tredje största av Sveaskogs kontor i länet arbetar 10 tjänstemän som sköter all produktionsplanering, med inventeringar, avverkning och återbeskogning i ett område från fjällkan- ten i Sorsele ut mot kusten i Skellefteå.

Är Malå fortsatt ett skogligt centrum?

- Absolut, säger produktionstekniker Ulf Jonsson där vi stämt möte i en tallskog strax utanför Malå. Det märks att Malå fortfarande är en viktig kugge i företaget.

Vi ligger centralt i det område vi administrerar och har ett mycket stort skogsinnehav som vi ska förvalta.

Från Malå sköts IT-frågor, virkesadministration och maskintekniska frågor i Sveaskog. Här arbetar virkesinköpare och produktionspersonal med planering av avverkning och plantering. Härifrån styrs även ett stort antal maskinlag med personal och maskiner som året runt arbetar i skogarna.

Malå har en lång skoglig tradition, hur märks det idag?

- Fortfarande finns ett stort intresse från skogligt håll att följa de resultat som vi idag kan skörda av jägmästare Wretlinds arbete för en mansålder sedan, säger Tord Karlsson avverkningsledare.

- För några år sedan gjorde vi en första avverkning på hans ytor som forskare och skogsfolk runtom i landet tog del av. För några år sedan var det även en stor

sammandragning med politiker, forskare, skogsföretag, sågindustrin från hela landet häruppe på en exkursion under några dagar.

Nu kommer en hektisk period, vad ska göras under barmarkstiden?

- Maskinlag avverkar fram till midsommar när industrin börjar bromsa in och leveranserna upphör. Sen börjar skogsvårdsdelen med plantering, röjningar och markberedningen. Normalt skulle mycket av arbetet inför uppstarten varit i gång men den sena våren har förryckat allt. Varje produktionsområde har ett avkastningskrav kopplat till avverkningsvolymen och det ska finnas en framtagna och aktuell planeringsbank kring framtida åtgärder. Allt från samråd med samer till övergripande administrativa åtgärder och långsiktiga resursfördelningar.

Hur ser läget ut på planteringsfronten?

- Signalerna är att våra externa leverantörer kommer att klara detta. Vi har även egna planteringslag säsonganställda i arbete. Under Domänverkstiden hade vi själva många med skolutgångarna anställda. Idag är det specialiserade skogsvårdsföretag som sköter mycket av det, ofta med utländska anställda. Men vi har duktiga lokala entreprenörer som sköter plantering och skogsvård i närområdet. Vi beräknar att plantera tusen hektar vilket motsvarar ca. 2.000 fotbollsplaner.

Ska ni bränna något i sommar?

- Planerna är att bränna ett område i Malå, i Samarien. Vi har en entreprenör med stor erfarenhet som håller i det, så Wretlinds metoder använder vi än idag, säger Tord Karlsson.

Hur är återväxten bland olika yrkeskategorier i ert område?

- Det har varit tunt under några år men det börjar ljusna en aning. Vi har nyligen haft ett förarjobb ute och intresset har varit stort, konstaterar Tord och Ulf inflika, - tyvärr har vi väl varit dåliga på att marknadsföra oss. Ungdomars bild av skogsbruk har generellt varit lite felaktig. Många tror att det ska vara fysiskt tungt, men idag handlar arbetet i skogen mer om att använda ny teknik, datorer och avancerade maskiner.

Inom Sveaskog har vi 90 olika titlar och ett brett spektra av arbeten. Allt från miljöfrågor till maskiner och logistik. - Skogen står som alltid och det finns mängder av intressanta och viktiga skoliga yrken att utbilda sig till för våra ungdomar.

I sommar tar ni emot två praktikanter från Skogshögskolan. Vad ska de göra?

- De kommer att syssla med planeringsarbeten, berättar Tord Karlsson.

- Vi hoppas att samtidigt som de får ökad kännedom om hela vårt arbetsområde så ska de kanske bli intresserad av att

komma och jobba här i en framtid.

Jägmästarstuderande Gustav Löwenhielm och Anders Rowell vid SLU i Umeå är båda förväntansfulla inför sin tre månader i Malå.

- Vi ser fram emot att få uppleva Norrlandsskogarna och få nya perspektiv på skogsbruket i den här delen av landet.

- Vi har tidigare varit på exkursioner här i Malå, mött rennärings och besökt fjällområden, säger Anders Rowell.

Framtiden för Sveaskog i Malå?

- Om man ser till skogsinnehavet så är den ljus. Historiskt sett så har det varit stort, välskött med bra tillväxt.

Kopplingen till Malå och Setras sågverk är stark och betydelsefull.

- Så det finns alla anledning att vara positiv, slutar Ulf Jonsson vid Sveaskog.

TORDS sommartips...

- Naturreseptaten Malå-Storforsen. Vilda forsar och vildmarkskänsla. En lättillgänglig och unik del av Malån med en kanjon och minnen från flottningsepoken.

ULFS sommartips...

- Ett sommarkväll på toppen av Tjamstan med milsvid utsikt över sjöar och fjällen i väst blir en härlig "aha-upplevelse".

SLU-studerande Gustav Löwenhielm (t.v.) Anders Rowell med handledaren Tord Karlsson.

HANDLARN i Adak - där vägarna möts

Bor du i en tätort? Då agerar du nog som de flesta. Tar butiker och allsköns service som en naturlig och självklar del av livet. Det ska vara långa öppettider, fullständigt utbud och helst leverans igår.

Men ute i de större eller mindre byarna är verkligheten idag en annan!

Där det en gång fanns en livsmedelsbutik och små specialaffärer lyser skyltfönstren mörka och tomma. Där fanns kanske även en skomakare och andra hantverkare som löst många av vardagens små

problem. Idag finns inte plats för dem, även om de behövs. Slit och släng har tagit över. Men så finns kämparna. Som HANDLAR'N i Adak, som envist strävar sig igenom konjunkturerna.

Susanne Åhman är butiksansvarig för HANDLAR'N i Adak. Hon personifierar lite av den kamp mot den servicenedläggning och butiksdöd som många små inlandsorter gått igenom. I 16 år arbetade hon i den Konsumbutik som tidigare fanns på orten. När den till sist slog igen bildade Adakborna 2006, Adak Allehanda Ekonomisk Förening och till lucia öppnade HANDLAR'N i Adak upp portarna,

med Susanne som "butikschef".
- Det var verkligen en ljusets dag, skratrar Susanne. Nära 200 hushåll, de flesta boende i och runt Adak gick in som delägare, några med flera andelar. Många sommarstugeägare och personer, uppväxta i området men utflyttade, var med och stödde föreningen.
- Idag är vi två som arbetar på schema. Jag på heltid och Lena Solfeldt på halvtid.

Sen har vi både timarbetare som rycker in extra och andelsägare som utan ersättning fixar i lokalen, målar och reparerar.

Vad är speciellt med er butik?

- Närheten till kunderna. Här blir varje besökare sedd och vi pratar om ditt och datt. Är humöret lågt så kanske någon stannar lite längre och pratar av sig. Här finns alltid någon som lyssnar och det blir på det sättet alltid personligt.

- Butiken är en samlingspunkt. Det är styrkan vi har. Priserna kan vi inte matcha mot storbutikerna. Vi får istället ge en bra service och vara en förmedlare av så mycket annat; ge tips, idéer och lösa problem. Om någon behöver ha hjälp, det kan vara att skotta av taket eller klippa häcken så kan vi tipsa om någon i vårt "nätverk" som kan hugga in.

Har ni fler "ben" än livsmedel?

- Ja, vi är bland annat ombud för Svenska Spel. I butiken ryms också ett litet bibliotek, ett apoteksskåp och vi är på gång att göra en liten caféhörna. En viktig service är att lämna ut de paket som körs ut av de stora åkerierna från kusten, berättar Susanne.

Bensinmacken som byns byalag stred för och som slutligen uppfördes av

Skelleftebränslen sköter butiken om och det har bara inneburit fördelar. Bilisterna stannar till, tankar och passar samtidigt på att titta in i butiken, de köper kanske en glass och en påse grillkol.

- All merförsäljning är vi glada över. Vi serverar macken med att byta kvittorullar, håller städlat runt pumparna och lite allmän tillsyn, berättar Susanne.

Byn har kämpat länge för det sk. Hälsoforummet. Där är ni också inblandade.

- Meningen var att vi skulle ha ansvar för att boka möten, ordna fika och städa lokalerna. Men det har inte riktigt kommit igång än trots alla löften om motsatsen.

Köptroheten bland folket i bygden?

- Vi har en stor skara trogna som handlar allt som finns, de bor i byn och i området häromkring. Andra stödhandlar det man saknar i Malå. Visst kunde det ha varit bättre.

Vad har coronapandemin betytt för er?

- Fler spontanbesökare, sådana som stannar till och handlar här istället att besöka de större butikerna i tätorterna. De vill slippa trängsel och undvika onödiga kontakter och vilket gynnar oss.

Har ni gjort några andra åtgärder?

- Hemleveranserna har ökat. Vi kör ut varorna och levererar på farstubron till många äldre som valt att isolera sig. Tack vare bidrag från länsstyrelsen genom kommunen ger det en kostnadstäckning till en viss del. Utan stödet, som är 200 kronor per kund och två utkörningar per vecka, hade det varit jobbigt.

Om du blickar framåt - små butiker i glesbygd lever på marginalen. Hur länge orkar ni och alla ideella krafter?

- Vi jobbar hela tiden för att förbättra

och anpassa oss till hur samhället utvecklas och vad folk vill ha. Men vi balanserar hela tiden på gränsen. Det gäller att vara alert och våga förändra oss.

- Förra hösten fick vi, genom projekt, möjligheten att under fyra dagar vidareutbilda oss i en kurs för butikspersonal. Den gav oss bra verktyg och inspirerade till att tänka nytt och gav inte minst ett erfarenhetsutbyte och ökat kontaktnät med kollegor som gick kursen.

Vilka kontakter har ni med kommunen och Utvecklingsavdelningen?

Vad kan de göra för er?

- Jag måste säga att det blivit en rejäl uppryckning de senaste fyra åren med kommunikationen och kontakt med oss företagare i kommunen. Det har kommit drivande kvinnor in i kommunorganisationen som sett oss, stöttat och hjälpt oss med idéer, lösningar och projekt.

- Utvecklingsavdelningen brinner för att stärka företagandet i bygden och för en bra dialog och informerar om vad som är på gång. Samarbetet med Gold of Lapland och "Välkommen till bygden" är också av stor betydelse och ger även det en bra stöttning.

Är ni llerade med andra Adakföretag?

- Inte affärsmässigt men föreningarna samsas i Adakbygdens byalag där vi utbyter tankar och idéer.

Vad kan då kommunen och Adakborna göra för att utveckla och lyfta området?

- Det har för oss i byarna aldrig varit så att någon kommer hit och ordnar saker. Vi får själva hugga i och försöka fixa det vi vill ha gjort, säger Susanne.

- Vi har varit i en svacka men det har vänt och nu blåser det mer hoppfulla vindar i Adak. Vi gör saker tillsammans. Fören-

SUSANNEs sommartips...

- Lagträsket där Lönås Intresseförening har sin fiscecamp. Där finns vildmarkskänslan, tystnad och lugnet. Man blir bara så snäll när man kommer dit och får uppleva den rogivande miljön.

ingslivet är starkt och i byalaget finns bland många medlemmar ett kreativt driv att göra det lite trevligare, för både bybor och de som kommer hit. Vi vill att folk ska stanna till och trivas. Vi ska bygga en fin rastplats och renovera en stuga som vi kan hyra ut. Vihoppas också att bastu vi uppfört vid badplatsen ska bli uppskattad.

- Så trots allt, framtidens ser ljus ut för både HANDLAR'N och Adak, slutar en hoppfull och positiv Susanne Åhman.

Adde satsar på cykel, både som förmån och för uthyrning

Det är aldrig långt mellan idé och handling när André Nyström får en snilleblix. Bland malåborna är han förstås mer känd som Adde. Efter att ha tagit över rörelsen från pappa Anders driver han numera flera företag i det som en gång var familjens fram-

gångsrika bensin- och serviceverkstad. Nya vindar har blåst och nu välkomnar Adde och hans personal kommunborna, besökare och turister till ett brett utbud av service, mat och fritidsprodukter. Och än poppar nya idéer upp hos Adde.

Äntligen! Försommarens första varma förmiddag och vi träffar Adde i butiken.

Vi borde kanske öppna med lite solprat men frågan kommer osökt - Hur har coronan påverkat din verksamhet?

- Påskförsäljningen rasade när backen blev nedstängd. Det var bra för samhällets skull men för oss handlare blev påsken en katastrof, konstaterar Adde.

Hur slår det idag mot företaget?

- I Frendobutiken har vissa delar tappat och andra ökat. Exempelvis paketutlämningen slår nästan rekord och genererar, lite merförsäljning av nån chokladbit.

I hamburgerbaren Frasses har försäljningen definitivt sjunkit. Vi klarar oss än så länge ok och det ska vi vara nöjda med.

- Vi märker en ganska stor minskning av drivmedelsförsäljningen jämfört med fjolåret. Det är bara att jobba på och göra det bästa av situationen.

Har du tvingats ändra i organisationen?

- Jag har gjort hemläxan och steg ett i krisplanen. Sett över alla kostnader och slimmat. Allt det där som man kan påverka och göra själv.

- Vi har ännu inte permitterat men däremot styrt om scheman. Ingen ordinarie

personal har en timme mindre än tidigare. Men det kan bli förändringar om coronapandemin blir långvarig.

Även om den här morgonen är lugnare än vanligt enligt personalen så är det en strid ström av kunder. Här stannar också turisterna när de anländer till Malå och till sommaren får Frendo status som en officiell "Info-point".

- Här sätts det upp en informationsplatta med pekskärm där besökaren enkelt kan få information om aktiviteter och vad som händer i Malå och i byarna. Projektet är ett samarbete med Gold of Lapland och kommunen, berättar Adde.

-Jag ser det som positivt för hela kommunen att vi nu på ett modernt sätt kan berätta för våra gäster vad vi har att erbjuda i regionen och Malå med omnejd. Vi har så mycket som kan vara intressant för en besökare. Vi vill gärna vara med och lyfta det här, få bygden att leva upp och inte att vara blyga för allt vad vi har. Genom våra långa öppettider tror jag att en "Info-point" hos oss kan komplettera kommunens turistbyrå.

Din senaste satsning är Malå Outdoor?

- Egentligen inget nytt utan mera en

marknadsställning. Jag ville separera Frendo-kiosken med korv, bulle och en oljeflaska från det som blivit fritid och uteliv i butiken.

Ägaren André Nyström i samspråk med Linnea Engberg en av de anställda som sköter butiken

En profilering på skidor, kläder och på senare år även cyklar i olika modeller.

- Cykel är något som definitivt är på uppgång och utvecklingen rullar på i expressfart med cykelleder och allt runt det. I coronatider är det mycket passande att komma ut, jobbpendla och motionera. Vi har 300 modeller att välja bland och visar upp allt från instegsmodeller till mer avancerade el-cyklar som är i ropet.

- Om man ser på Österrike så säljs det idag fler elcykel än vanliga cyklar.

Ditt företag fick ta del av en så kallad omställningspeng från kommunen när coronan slog till. Symbolik eller?

- Nej, ett ruggigt bra initiativ att inte bara stå och vänta utan kicka igång. Vi mindre aktörer inom handeln har påverkats mer initialt av coronan än industrin. Nu är det inga astronomiska pengar, med det gav ett andrum den veckan att kunna arbeta fram en idé.

- Stödet var ingen gåva utan villkorat. Vi fick leverera tillbaka en rapport kring vårt uppslag och vad vi tänkte göra. Sen var

det upp till var och en att genomföra.

- Själv sätter jag mig inte och jobbar med något som jag inte tänker genomföra. För vår del var det ta fram ett idékonceptet med förmåncykel riktat mot företag.

Förmåncyklar, berätta,

- Det bygger på samma princip som exempelvis en förmånsdator eller förmånsbil. Företag ingår avtal med oss och erbjuder sina anställda en förmåncykel. Den anställd betalar med ett bruttolöneavdrag och ett förmånsvärde. Det blir helt kostnadsneutralt för företaget och ett mycket bra erbjudande för båda parter.

Är det företag som nappat på idén?

- Absolut, vi har startat nyligen och vi är i full gång att sälja in produkten. Det finns ett stort intresse och vi har redan tecknat några avtal. Ju mer vi rör oss och är aktiva ju bättre mår vi. Företagen får "motionerande" personal och det innebär bevisligen piggare och friskare anställda och lägre sjuktal.

Kommer ni även ha uthyrning av cyklar?

- Det är tanken och blir ett komplement till både bangolfen och uteservering i sommar. Jag delar den framtidsbild kring besöksnäringen som Gold of Lapland har. Malå och inlandet har en turistisk utvecklingspotential som vi ännu inte har sett toppen av. Ta bara det rena Norrland med allemansrätten, omväxlande natur, fisket, nybyggar- och samekulturen och nu en satsning på cykelleder i och kring Malå.

Hur får man snabbt igång cykelleder?

- Jag har redan varit i kontakt med en man från Umeå som sysslar med sånt här. Det är viktigt att lederna blir uppmärksamma och anpassade enligt europeisk standard. Han kommer att besöka Malå så fort vi fått snöfritt i markerna och kan åka runt.

Det här är inget quick fix. Är det här ett reellt framtidsprojekt?

- Verkligen, jag försöker på alla vis att sikta på framtiden, stå stark och bygga ett varumärke för Malå. Jag tror att det är lättare att skapa ett bra varumärke i dåliga tider.

- Om vi kan klara av coronapandemin,

ADDES sommartips...

- En vandring eller cykeltur till Ljustjärn med lite mat och godis i ryggsäcken blir en trevlig naturupplevelse.

inte åker på fler smällar och hjälps åt, planerar och drar cykelleder både på landsväg och i skog så tror jag att vi har en ny turistisk verksamhet att jobba med i framtiden. Förhoppningsvis kan det bli ett komplement till vinterns skidåkning som kan ge några personer en utkomst på årsbasis, säger Adde.

Kan vi bli en cykelkommun?

- Vi får sikta på det. Tror att den nya cykelleden ut mot Nölviken kommer att bli ett lyft för samhället och en säker ut- och infart till nya äventyr i Malå.

Till sist hur ser du på kommunens/utvecklingsavdelningen engagemang. Finns det ett driv där?

- Absolut, det finns ett stort engagemang och vilja. Men man måste respektera att de jobbar med offentliga pengar, skattemedel. Då kan man inte begära att de ska kunna ha samma snabba beslutsprocess som en privat företagare. Hos oss inom näringslivet kan det från ide till genomförande ske från en dag till en annan.

- Men om vi alla kliver upp ur tv-fåtöljen, engagerar oss och jobbar för Malå kan vi nog vända trender och skapa en livskraftig kommun, slutar Adde Nyström - orädd idékläckare och stegrar hojen mot solen.

Jennifer - frisör med uppgift att göra dig "Wacker"*

* **Vacker** = Attraktiv, bedårande, elegant, estetisk, fager, fal, fin, fint, formfulländad, fräsch, fägring, färsk, förtjusande, grandios, grann, ljuv, ljuvlig, mycket fin, parant, ren, skön, skönhet, snygg, stilig, ståtlig, tilldragande, tilltalande, tjugig, tack, underbar, underskön.

För ett drygt halvår sedan lämnade Jennifer Johansson, maken Joakim och lille Elliott storstaden Umeå med jobb, släkt och vänner för en flytt till en okänd framtid i inlandet och Malå.

Näja, Malå var som ort inte direkt främmande.

- Det blev faktiskt väldigt lyckat, säger Jennifer och Joakim, där vi sitter vid köksbordet i suterränghuset på Backgatan. - Villa, företag, jobb - det mesta har fallit på plats smidigt och fort, konstaterar de båda. De flesta av våra förväntningar har slagit in, men visst var det ett spännande beslut att lämna Umeå.

Jennifer hade ett fast frisörjobb som anställd och Joakim arbetade vid Montessoriskolan i stan. Båda uppväxta i Umeå,

stadsmänniskor vana vid ett pulserande stadsliv, men som nyblivna föräldrar funderade de på framtiden och på alternativ. I vänskretsen fanns en del unga familjer som lämnat stan och flyttat ut till olika orter runt Umeå och i inlandet.

För Joakim, som gillar utmaningar kändes en flytt spännande - att få prova något helt nytt efter alla år i Umeå. För Jennifer var utmaningen en annan. - Jag hade ett tryggt jobb i Umeå, men

Sedan fem år tillbaka bor hennes föräldrar året runt i en stuga på Lainejaurudden, så bygden hade paret utforskat vid besöken hos släkten.

Men att våga ta steget och bryta upp från tryggheten och det invanda - blev det "Heaven och Hell"?

det kändes som att nu var tillfället att våga ta steget att bli egen som frisör. Rent arbetsmässigt har jag i Malå så mycket mer möjligheter att gå vidare i mitt yrke och kostnaderna för en ateljé här kan inte jämföras med de i Umeå. Vad företaget skulle heta var ingen självklarhet utan kom mer som en ljus idé. - "Wackert" lät bra, passande både mig, mina kunder och mitt skapande.

Att det i Malå finns många frisörer etablerade var inget som oroade Jennifer. - Jag var nog inte så nervös över det. Känns som om vi alla har våra olika kundgrupper och gör olika saker. Själv är jag nog mer riktad mot de yngre som gillar mycket färger. De som vill "ljusa upp sig" har blivit min grej.

Bästa läget och hjälp med starten.

Det gick snabbt för Jennifer att hitta en lämplig lokal och samtidigt fick hon goda tips av hyresvärderna.

- Jag älskar min placering mitt i byn och den hjälp jag fick av kommunens Utvecklingsavdelning när jag skulle bilda och starta firman var ovärderlig. Jag visste inget om egenföretagande och behövde råd och hjälp. Utan deras engagemang hade det tagit betydligt längre tid. Något liknande intresse från kommunens håll finns inte i Umeå. Där blir man en i mäng-

den av ensamföretagare. I Malå värnar man väldigt mycket om företagare och vill att man ska lyckas. Fortfarande håller de kontakten, ringer och tittar förbi.

Första halvåret och pandemin.

-Med tanke på att jag är ny i Malå har min etablering gått över förväntan. När coronapandemin kom så väntade jag mig en ordentlig nedgång. Men den har egentligen inte påverkat så mycket utan det har fortsatt att vara fullbokat vecka efter vecka. Det jag har noterat är att det är färre äldre som kommer. Då har jag erbjudit hemklippning istället för att inte tappa den åldersgruppen.

- En uppskattad spontangrej blev att jag erbjöd utomhusklippning en dag. Jag hade fått en större avbokning och det fanns inte möjlighet att fylla den tiden med så kort varsel. Då la jag ut på Facebook att jag skulle ha en utomhusklippning, tyckte själv att det kunde vara skönt att få stå ute. Det blev riktigt lyckat. Har haft några förfrågningar om att göra det igen, så jag får se.

Hur viktigt är sociala medier?

- Jätteviktiga. Sociala medier som Instagram och Facebook har liksom tagit över våra liv. Där får man den bästa reklamen och den är gratis. Du behöver inte betala för att lägga upp bilder på din Instagram och många kunder uppskattar också att få visa upp sig.

Tre blir snart fyra.

I augusti väntar nya omvälvande skeden i familjen Johannessons liv. Pappa Joakim

börjar ett nytt arbete vid skolan i Malå och Jennifer blir mamma på nytt.

- Det blir spännande och nytt för oss alla, säger de båda, förväntansfullt leende. För Jennifer blir däremot bortavaron från salongen inte alltför lång.

- I mitt yrke går det inte att försvinna helt. Då tappar jag mina kunder och därmed min inkomst. Så i oktober börjar jag jobba lite grann igen. Inte heltid på ett bra tag, men ändå ska jag ha öppet så att mina kunder kan komma till mig.

Fördelar med att bo i Malå?

- Det är lugnet och tryggheten här, säger de båda med en mun. Här har vi fått ett ojämförligt bättre boende, till en kostnad man bara kan drömma om i Umeå. Men den främsta anledningen var kanske att vi ville ge barnen en bättre uppväxtmiljö. Vi såg att det skulle bli tryggare och roligare för barnen att växa upp i Malå än i stan.

Finns det då något som Jennifer och Joakim kan sakna ibland?

- Det skulle i så fall vara "stadspulsen." Den stannar aldrig, det finns alltid något som händer. Därför uppskattar vi att få fara till stan, hälsa på familj och vänner. Det blir som en rolig utflykt där man nyttjar vad som finns på ett helt annat sätt.

Det bästa av två världar!

- Det kan man verkligen säga. Malå med bra boende, jobb, trevliga människor, arbete och trygghet. Sen bara ett par timmar till Umeå med familj och vänner.

- Vi har dragit vinstloten!

JENNIFERs sommartips...

- *Gå ut lite förutsättningslöst och ta med dig kaffe och gott fika. Stanna sen till när du hittar ett fin ställe, vid sjön eller på en höjd med utsikt och njut av lugnet.*

En lekfull och avkopplande stund i kvällssolen tillsammans med sonen Elliott i Sjöparken i Malå.

I suterränghuset, med utsikt mot Malån och Tjamstan med backar och natur bakom knuten trivs familjen Johannesson ypperligt.

Utvecklingsavdelningen, Inflyttar- och integrationservice informerar

Malå Sommarentreprenör 2020

2019 års satsning blev en succé och nu kör vi igen!

Årets Malå Sommarentreprenörer har dragit igång, det är 6 ungdomar som driver 5 olika företag. Den 15 juni började vi med en startvecka där de fick hjälp och utbildning i bl. a. marknadsföring, bokföring och affärsidé. Medverkande sommarentreprenörer har efter fullföljd startvecka fått ett startbidrag som ska täcka utgifter som kan krävas vid uppstarten av företaget.

Några ur nätverket UEM, Unga Entreprenörer i Malå, kommer att vara mentorer under sommaren, dit kan sommarentreprenörerna vända sig om de behöver råd eller stöd.

Projektledare är Anna-Sara Rannerud, Ung och företagsam utvecklare, Malå kommun.

Håll utkik efter Malås unga entreprenörer i sommar!

Malå Sommarentreprenör är ett samarbete mellan Utvecklingsavdelningen och Nilaskolan på Malå kommun samt Malås nätverk UEM (Unga Entreprenörer i Malå).

Denna aktivitet är finansierad av Tillväxtverket och ska bidra till ett förbättrat entreprenörskap.

Nätverket UEM, Unga Entreprenörer i Malå

I nätverket finns unga företagsamma individer i Malå som ideellt vill se ett förbättrat entreprenörskap hos ungdomar.

Den 19 maj fick de möjlighet att delta i en mentorskapsutbildning som i dessa kristider anordnades digitalt.

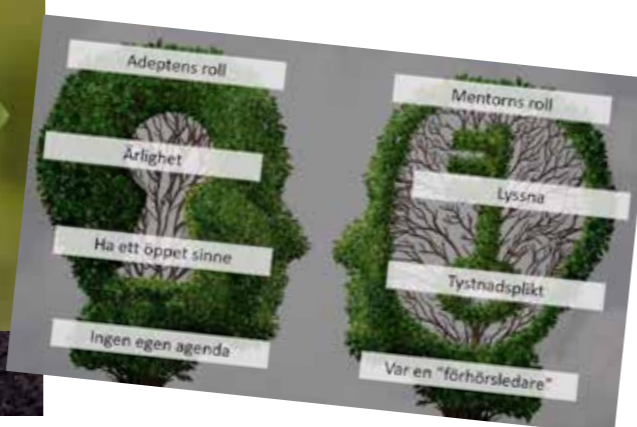
Vi tror på unga människor och vill att de ska tro på sin egen företagsamhet!

Har du idéer och/eller vill vara med och utveckla Malå, ta kontakt med Anna-Sara Rannerud, Ung och företagsam utvecklare.

Mentorskapets 4 stadier

Initiering av relation Utveckla relation Operativt mentorskap Avsluta mentorskapet

Top of Malå/Máláge

I veckan inleds Top of Malå, ett toppeninitiativ för friluftsliv där uppgiften går ut på att besöka de bergstoppar som anges på ett toppkort. Tillsammans med andra eller på egen hand besöker man de angivna topparna.

Kortet går att köpa hos Frendo, Skor & Sport samt Handlarn i Adak. 50 kronor från varje sålt kort går till Mervärde Malå, en finansieringsmodell för lokal utveckling!

Gå med i Facebookgruppen för att hålla dig uppdaterad och hitta vandringskompisar!

Foto: Ingrid Sjöberg

Inflyttarservice

Vi hjälper gärna ditt företag att guida nyrekryterade medarbetare med medflyttande familjer att komma till rätta i Malå.

Kontakta Inflyttarservice via:

Kontaktformulär: flytta till Malå! på kommunens hemsida
eller via direktkontakt med: Aleksandra Simanovskaya
Tfn: 0953-140 61, 070-344 55 68
e-post: aleksandra.simanovskaya@mala.se

Facebook: Malå med allt så nära
Youtube: QR-kod youtube kanal Malå Kommun Utvecklingsavdelningen
Broschyr: http://www.sebroschyr.se/Mala_kommun/WebView/

Integrationservice – Marias Konst och odling i Livets goda

Maria och Roger Johansson inbjuder till konst vernissage och visning av odlingslotten.

Tid: Fredag den 14/8 kl 14.00-16.00

Plats: Maria och Roger Johanssons odlingslott nedanför Missionskyrkan vid Kärleksstigen och Malån.

Vi bjuder på dryck och tilltugg!

Aktiviteten är ett samarrangemang med Utvecklingsavdelningen, integrationservice och A

Information om Migrationsverkets arbete med kvotflyktingar och för mottagande av nyanlända

Migrationsverkets beslut att skjuta upp överföringar av kvotflyktingar tillsvi vidare, på grund av coronavirusets spridning i världen och i Sverige kvarstår. Beslutet följs upp löpande och kommer att omprövas när expertmyndigheter bedömer att risken för spridning av viruset i världen minskat och det finns möjlighet att återuppta arbetet med överföringar. Migrationsverket tittar på olika scenarion och för dialog med berörda aktörer såsom UNHCR, IOM, ambassader, länsstyrelser och kommuner för att skapa en bild av hur arbetet med vidarebosättning kan fortgå.

Idag har Migrationsverket inte tillräcklig information om när överföringar av kvotflyktingar kan återupptas. Regeringskansliet och Migrationsverkets inriktning är att flyktingkvoten på 5000 under 2020 ska uppnås. Migrationsverket anvisar löpande de kvotflyktingar som beviljats tillstånd. Malå Kommun har en kvot på 7 personer för 2020 som ska tas emot, förseningar på grund av Covid-19 har gjort att de anvisade för april månad inte har kommit ännu.

Vi tar tempen på handeln i Malå - hur är läget?

- A) Hur har pandemin påverkat er?
- B) Personalen kvar
- C) Vidtagit ngn speciella åtgärder
- D) Största problemen
- E) Samarbete med andra
- F) Blicka framåt

Markus Grensell, Malå Järn & Färg, Bolist

A) Först och främst med oro hur saker kommer att bli. I början var det en mindre kundtillströmning. Men på senare tid har vi upplevt ett uppsving istället. Folk är inte ute och reser utan passar på att göra om och renovera hemma. Branschen har ett uppsving just nu.

B) All personal är kvar. Farhågan har varit att någon skulle bli sjuk och att vi kanske blivit tvungna att stänga.

C) Vi har som de flesta butiker satt upp informationsskyltar och utrustning för att tvätta händerna. Stängt av kundtoaletten ur smittosynpunkt och begränsat ytorna en smula.

D) Egentligen inga men oron har förstått kretsar kring personalen och att ingen av oss skulle bli smittade.

E) Vet andra som samarbetat kring utkörningar och vi har själva börjat med servicen att köra ut beställningar i högra grad.

F) Man kan hoppas att vi som land får bukt på pandemin och att vi alla kan gå tillbaka med mindre oro för både hälsa och ekonomi.

Eva Larsson, Tidlösa Design

A) Från början drog vi ner på alla inköp, men vi fick tänka om när vårrusningen började.

B) Vi gjorde en korttidspermittering i mars-april men idag är vi tillbaka på full styrka och en extraperson.

C) Skyltar med information.

D) Det var ovissheten. Skulle vi tvingas stänga ner helt eller delvis.

E) Hjälpt COOP. Pensionsärer har fått ringa hit och vi har handlat åt dem och kört ut varorna. De äldre har varit väldigt tacksamma över den servicen.

F) Lärt oss att det är bra att bo på ett litet ställe. Vi är rädd om varandra och försöker hjälpa och stötta när det blir problem.

Det kan komma något gott ur det här och Malåborna verkar köptrogna och lojala mot företagen.

Andreas Nordström, Nila Fritid Butikschef

A) Som tur var blev skotersäsongen i princip opåverkad men nu märks en minskad försäljning av barmarksprodukterna. Folk är försiktigare.

B) Ja, men om det fortsätter är vi beredda att permittera.

C) Vi har följt råden från myndigheterna.

D) Att försäljningen av 4-hjulingar dippat. Det är en av våra stora inkomstkällor. Många är in och tittar men det blir inga avslut.

E) Tagit fram olika betalningslösningar med bankerna och diskuterat med leverantörerna.

F) Tror nog att det dröjer något år innan vi är tillbaka till normal försäljning igen.

Adam Lundström, Coop

A) På många sätt, inte negativt försäljningsmässigt men däremot resursmässigt.

Vi har fått lägga ner oerhört mycket jobb och tid på utkörning och brygghämtning två dagar i veckan.

B) Vi har inte dragit ner på personalen utan snarare nyanställt, bl.a. en konditor för att satsa nytt.

C) Utökade städrutiner och anpassning efter myndigheternas regler.

D) Inget utöver tidigare nämnt.

E) Ja, Tidlösa, Kattis och Skor & Sport har en dag var i veckan kört ut varor till kunder i riskgrupp. De har fått fakturera oss, vi har blivit avlastade och kunnat bidra till dem.

F) Kommer vi bara ur pandemin kan vi kanske dra erfarenheter av den och växa ytterligare som samhälle och Malåbor.

Birgitta Lundgren, Skor & Sport

A) Spontanbesöken har minskat. De som kommer in vet direkt vad de ska ha.

B) Vi har en på halvtid som fått gå ner på timtid.

C) Jag har dragit ner på de extra utgifter jag kunnat. Att backen stängdes till påsk var en katastrof för oss.

D) Tror tyvärr att det här kommer att hålla i sig ett bra tag. Sommaren kan fortsätta bli tuff.

E) Försöker att ta nya grepp och har lite samarbete med sportaffärer i Arvidsjaur och Storuman.

G) Hoppas att vi kommer ur krisen och har lärt oss att tänka mer på varandra.

Med hänsyn till den uppkomna situationen till följd av Coronapandemin har Malå kommun ställt om och bland annat prioriterat branschanpassade insatser. Ett exempel är en omfördelning av projektmedel inom projekt "Utveckling av näringslivet och företagsklimatet i Malå kommun" (1,76) där en riktad insats till företag inom detaljhandeln i Malå kommun genomförts, ta del av resultatet nedan.

Ledord: samarbete, tillsammans för Malå och våra äldre, digitala vägar till lokala butiker, handla lokalt, service där kundens behov styr

1. Burvalls Lek & Inredning: Erbjuder enkel och smidig beställning i webshopen även för Malåbor där man kan välja att betala mot faktura. För tillfället erbjuds även gratis hemleverans inom tätorten. Inspirerar och visar upp nyheter i sociala medier.

I samarbete med Kattis bod går det även att handla baby- och barnkläder i webshopen.

2. Outdoor Malå: erbjudande till arbetsgivare. Förmånscykel till anställda - en förmån för bättre hälsa, miljö och produktivitet. Eftersom detta är en förmån för den anställde ska förmånsvärdet för cykeln beskattas likt den vanliga lönen. Många cyklar att välja på.

3. Kattis Bod: i samarbete med Burvalls Lek & Inredning säljes baby- och barnkläder även i den digitala butiken. Nyheter presenteras i sociala medier.

4. Malå Järn och Färg: leverans och stöd till byggprojekt i Malå, samarbete med de lokala underentreprenörerna för att få en helhet till slutkunden. Köp lokalt och hjälps åt på orten!

5. Nysteds Kläder och Café Gräddhyllan: ständiga nyheter i butiken, inspiration på sociala medier i bildformat och speciellt erbjudande, bl a shoppingpåse och hemleverans.

6. Style by C: mer lokalt anpassade produkter och erbjudande, hemleverans, fler tjänster på sikt; samarbete med Burvalls Lek & Inredning som återförsäljare.

7. Nila Fritid: prissänkning och god service till kunder som är intresserade av maskiner för alla tillfällen.

8. Tidlösa Design och Malå Begravningsbyrå: Webshop med plantor, växter och resten av ordinarie sortimentet inom inredning. Nya erbjudanden: prenumeration på blommor samt omplantering av krukväxter, både till privata kunder och företag. Hemleverans och hämtning.

9. Uffes flugor och fiske: webbutik med mer erbjudande, säsonganpassade produkter och deltagande i inspirationsfilm Fiskedestination Gold of Lapland som går att se på TV.

10. Skor och Sport: utveckling av erbjudande på ortopediska sulor, ständiga nyheter i butiken, nya märken, rearebjudande, utökade öppettider på tisdagar: 10:00-19:00.

11. Paracord: letar efter samarbete med andra handarbetande för att kunna erbjuda flera produkter, t.ex. lokala alster i webbutiken. Just nu specialiserar sig på sortiment av paracord - ett nylonrep - och dess tillbehör till scoutkårer och friluftsförande föreningar med flera.

”STEGET VIDARE”

- språngbräda för befintliga företag som vill växa och utvecklas

Arrangör: Malå Kommun genom projektet NiMR i samarbete med Almi som leder seminarier

”Steget vidare” riktar sig till dig som driver ett etablerat företag och har ambition att få företaget att utvecklas och växa.

Genom insatsen får du stöd i att analysera företagets nuläge, sätta mål och att hitta vägarna för att nå dina mål.

Varje moment består av ett fysiskt möte i hela gruppen och däremellan enskilda digitala möten med en rådgivare från Almi

Moment 1: Företagets nuläge och omvärld

Analys av nuläget; kunder och erbjudanden, affärsmodell och faktorer i omvärlden som påverkar affären.

Moment 2: Mål och vägval

Diskussion kring vision och företagets ”vad” och «varför». Dialog om framtida mål på 3-5 års sikt.

Moment 3: Handlingsplan och ekonomi

Definition av de viktigaste aktiviteterna för att nå målet, även inkluderat finansieringsbehov.

Deltagare: max 10 mikro- och små företag verksamma i Malå, först till kvarn.

Tidplan: planerad start under september 2020.

Anmälan: snarast, men senast 24 augusti via e-post: aleksandra.simanovskaya@mala.se

Kostnad: 400 kr + moms, anmälan är bindande.

Vid frågor och funderingar kontakta:

Aleksandra Simanovskaya, affärscoach Malå Kommun/NiMR,

Tel 0953-140 61, 070-344 55 68 eller,

Erika Lind, affärsrådgivare Almi, Tel 0910-71 15 82, Mobil 070-280 50 23.

Sommar i Malå - mitt bästa besökstips

Kristina Stenberg, Malå.

- Runt Malå och Tjamstan finns många fina promenadstråk, eljusspår och stigar att upptäcka när du som jag vill ut på din motionsrunda.

Ett träningspass eller vandring upp till Tjamstans topp kan bli både ansträngande eller avkopplande beroende på ditt tempo.

- MEN belöningen blir densamma, en häfnings utsikt över sjöar, berg och faktiskt lågfjäll i fjärran.

Greta Nystedt, Malå.

- Hembygdsområdet i Malå är väl värt ett besök. Där brukar man kunna köpa gofika och ibland är det full fart i bagarstugan.

Ett besök i Stor-Stinas viste i Brännäs bjuder på en intressant historia och en tur i "Lappstan" under samehelgen bjuder på feststämning.

Sist, klättra upp på Fnösberget, Malås högsta punkt 624,5 ö-h. Härifrån kan du se sju kyrktorn!

Stellan Bildström, Malå.

- Rekommenderar ett besök till någon av kommunens alla naturreservat. Själv är jag väldigt förtjust i reservatet Fågelmjärkolen. Ett naturskogsområde med höga naturvärden, bara 15 km nordost om Malå samhälle. Här finner ni ett av landets förnämligaste urskogsobjekt, med inslag av 500-årig tall.

Pelle Renling, Lövsberg.

Bocka av Västerbottens högsta berg, Åmliden 551 m. på din lista! Vandra 3 km efter Toppstugevägen från hotell Källan till toppen där du från utsiktstornet får en fantastisk utsikt.

Rågmyrsvägen användes ända in på 1900-talet av förbönderna, "Snallarna", när de fraktade varor mellan inland och kust. Gå leden från byn Rentjärnberg för att nå de vackra forssträckorna längs Malån.

Gudrun Henningsson, Malå.

- Vi brukar ta med vänner som gästar oss och låta dem uppleva det gamla samiska bostället Koppsele en mil uppströms Malå. Hit kan man vandra eller åka båt. Upplev stillheten och de vackra kåtorna på betesvallen. Ni får också en njutbar fikastund runt kaffeelden.

Beatrice Persson, Malå.

Har ni barn i bilen och det är en varm sommardag, stanna till vid Solvikbadet, strax utanför samhället. Bra badbrygga, långgrund och en generös gräsyta att sola och koppla av.

Sjöparken mitt i Malå lockar till lek liksom den nya lekparken utanför skolan, bakom Swedbank. Avsluta sen med en minigolfutmaning vid Malån bakom Frendo/Ingo och ni har haft en avkopplande dag i samhället.

Bo-Lennart Lundmark, Malå.

När sommaren står i alla sin prakt börjar det vara dags att ge sig ut i skog och på myrarna för att hitta de eftersökta hjortronen. Hallon finns ofta på hyggen och lite senare får vi skörda blåbär, åkerbär och lingon.

Allt detta är gratis och står och väntar på dig, för att inte tala om svamparna. Så borsta av stövlarna och ge dig ut!

Utvecklingsavdelningen informerar och sommarhälsar.

Malå Barnmässa går av stapeln den 16-17 oktober, det är en mötesplats för barn, blivande föräldrar, barnfamiljer, mor & far-föräldrar, allmänhet från Malå och besökare från regionen. Här finns något för alla.

Barn och unga är Malås framtid. Därför anordnar vi Malå Barnmässa!

Aktiviteter, utställare, råd och tips, föreläsningar, information och demo av den pedagogiska verksamheten i Malå kommun, kyrkornas och föreningslivets barnverksamhet, underhållning på scenen och utanför Malåborg.

Syftet är att informera om och marknadsföra Malå kommun som den bästa platsen för barn, en plats att bo, leva och verka i, en plats som erbjuder ett gott liv, med allt så nära.

Evenemanget är en del i Malå kommuns satsning på ökad attraktivitet, identitet och stolthet.

Insatsen är medfinansierad av Tillväxtverket.

Här Finns Jobben och Möjligheterna

I november under v.45 blir det femte året som vi anordnar temaveckan Här Finns Jobben och Möjligheterna. Här skapas en kontaktyta mellan elever, arbetssökande, privata och offentliga arbetsgivare samt organisationer.

Veckans fokus är utbildning och jobb, temat är hållbarhet - ekonomisk, social och ekologisk.

Axplock ur veckans program:

Du, jag och... - en aktivitet där elever får träffa en inbjuden gäst, Kvällsseminarie med Youtubestjärnan och komikern Hampus Hedström, Lunchinspo, Ung hållbarhetsgala och sedan avslutar vi veckan med "Öppet Hus" på Malå Gummiverkstad, Guideline Geo, Hultdins System och Malå kommuns förskola Tjambo, samt med en Malågala på Malåborg.

Håll utkik efter kommande annonsering!

Sommartider. Nu tar vi alla ny sats och blickar framåt och uppåt!

Nya tider kräver nya lösningar. Osäkra tider än mer. Företagen i Malå, med ett antal undantag, har hittills klarat sig ganska bra i Coronakrisen. Positivt är att det finns företag i Malå som trots att vi är mitt uppe i en pandemi både investerar, anställer och satsar på affärsutveckling. Heja er!

Positivt är också att fler Malåbor väljer att handla hemmavid och upptäcker Malås många smultronställen.

Vi på Utvecklingsavdelningen har försökt att vara 'snabbfotade', flexibla och ställa om företagsservicen. Det innebär bl a att vi har omfördelat personella resurser och ca 300 000 SEK i projektmedel till förmån för riktade insatser till företag i särskilt utsatta branscher. Möjligheten till sänkta arbetsgivaravgifter, omställningsstöd, hyressubvention och korttidspermittering har varit betydelsefullt för företagen i vår kommun. Du som inte har nyttjat de möjligheter som erbjuds - gör det. Stöd, planer och rutiner är bra, men utveckling förutsätter utrymme för mellanmänskliga möten och handling. Vi eftersträvar den goda dialo-

gen, samsyn och samhandling. Tillsammans kan vi stärka oss ur krisen med sikte mot Malå 2030! Vi hälsar dig som är nyinflyttad i Malå varmt välkommen. Närmare livet kan du knappast komma.

Tiden rör sig. Sommartider. Nu tar vi alla ny sats och blickar framåt och uppåt. Tack för ett gott samarbete, ta hand om dig och varandra i vårt vackra SommarMalå.

Utvecklingsavdelningen, Inflyttning- och integrationservice

Anna Karin Horney med medarbetare

Photo by Anshu A on Unsplash

Coronapandemin

Malå kommuns krisledningsgrupp bevakar utvecklingen av Coronaviruset och följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Vi planerar för verksamhet.

Observera att beslut kan komma att ändras med kort varsel.

Hej företagare!

Med denna länk hittar du Månadsnytt till näringslivet Juli 2020.

http://gantrack5.com/t/v/4_MDQ4ODM5Nz-k3NDI=/

Innehåller bl a:

- Information om pågående upphandlingar
- Information om statliga omställningsstöd, sökbara t.o.m. 2020-08-31
- Information om Region Västerbottens nya utvecklingscheckar, till företag inom besöksnäring och detaljhandel, sökbara t.o.m. 2020-12-31

- Tips om kommande aktiviteter, mm
- Sommarhälsningar från oss på Utvecklingsavdelningen

Youtube: QR-kod youtube kanal Malå Kommun Utvecklingsavdelningen

Facebook: Malå med allt så nära

Broschyr: http://www.sebroschyr.se/Mala_kommun/WebView/

Projektet NiMR <http://www.mojligheternasregion.se>

Närmare livet - i Malå kommun.

Dessa tider ger utrymme för reflektion och öppnar möjligheter att tänka om och tänka nytt. Att komma närmare livet... med enklare vardag, där familj, fritid och jobb är i balans. Malå, en kommun fylld av sommarens alla smultronställen att upptäcka och utforska!

Drömmer du om att upptäcka en ny plats för dig och din familj? Eller att göra ditt Malåbesök permanent, att bo i Malå året runt? Här i Malå "med allt så nära" finns bästa platsen för barn och vuxna oavsett årstid.

Vi kan hjälpa dig med både information och inspiration om Malå som plats att bo och leva på. Vi har kontakter till arbetsgivare. Här finns jobben och möjligheterna!

Varmt välkommen att kontakta Utvecklingsavdelningen, Malå kommun.

Håll dig informerad

Kolla på vår hemsida: www.mala.se. Information riktad till dig som är företagare har vi samlat under fliken Näringsliv och jobb. Vi uppdaterar och fyller på sidan med information kontinuerligt. Här hittar du även en länk till alla kommande aktiviteter för näringslivet.

Följ gärna Malå kommun på Facebook "Malå med allt så nära" för att hålla dig uppdaterad om vad som händer i kommunen, eller se <http://www2.visitmala.se/evenemang>. Där har du möjlighet att avgränsa och välja evenemang för näringslivet.

Följ oss på Facebook
"Malå med allt så nära".

Håll även utkik efter nya videor på
vår Youtube-kanal Malå Kommun.

Ta hand om dig och varandra.

Varma sommarhälsningar från Utvecklingsavdelningen.

Välkommen att kontakta oss med dina frågor, idéer och/eller utvecklingsförslag:

- Anna Karin Horney, enhetschef, företagslots, kommuninterna uppdrag, projektstöd. Semester: tom. 11 augusti.
- Ethel Cavén, integrationssekreterare, 80%. Semester: tom. 17 juli, 3-7 augusti.
- Maria I Larsson, företagslots, handläggare och projektmedarbetare 1,76, 50 %. Semester: tom. 7 augusti.
- Aleksandra Simanovskaya, 60% affärscoach Projekt NiMR (Näringslivsutveckling i Möjligheternas Region) 20% inflyttarservice mot företag/arbetstagare och 20% företagslots. Semester: tom. 31 juli
- Anna-Sara Rannerud, ung och företagsam utvecklare, projektmedarbetare 1,76, 50 %. Semester: 27-31 juli.
- Kamal Blyborg, integrationssamordnare, 100%.

Vi läser e-post, i ggr per vecka hela sommaren och återkopplar.

Ansvarig utgivare: Utvecklingsavdelningen, Malå kommun, www.mala.se

Näringslivsnytt finansieras med projektmedel från Tillväxtverket.

